Uniwersytet Gdański

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu

Przekład tekstów naukowych

Kod ECTS

9.4.0534

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

Zakład Języka Rosyjskiego i Przekładoznawstwa

Studia

wydział	kierunek		
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	poziom	drugiego stopnia
		forma	stacjonarne
		moduł specjalnościowy	Podstawowa
		specjalizacja	Podstawowa

Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)

dr Tatiana Kananowicz; dr Ewa Konefał; prof. dr hab. Alicja Pstyga; dr hab. Zoja Nowożenowa, profesor uczelni; dr Wanda Stec; dr hab. Magdalena Jaszczewska

Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin

Formy zajęć

Ćw. audytoryjne

Sposób realizacji zajęć

zajęcia w sali dydaktycznej

Liczba godzin

Ćw. audytoryjne: 20 godz.

Liczba punktów ECTS

2
20 godzin - udział w zajęciach
30 godzin - przygotowanie do zajęć i zaliczenia
Razem: 50 godzin = 2 ECTS

Termin realizacji przedmiotu

2024/2025 zimowy

Status przedmiotu

- fakultatywny (do wyboru)
- obowiązkowy

Język wykładowy

- polski w wymiarze 50.00%
- rosyjski w wymiarze 50.00%

Metody dydaktyczne

- Analiza tekstów z dyskusją
- Rozwiązywanie zadań
- tłumaczenia

Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne

Sposób zaliczenia

Zaliczenie na ocenę

Formy zaliczenia

- zaliczenie pisemne (tłumaczenie)
- ustalenie oceny zaliczeniowej na podstawie ocen cząstkowych otrzymywanych w trakcie trwania semestru

Podstawowe kryteria oceny

Student otrzymuje zaliczenie z oceną na podstawie:
- analiza tekstów z dyskusją – 30%,
- rozwiązywanie zadań – 30%,
- praca zaliczeniowa: tłumaczenie wskazanego przez prowadzącego fragmentu tekstu naukowego z języka rosyjskiego na polski / z polskiego na rosyjski – 40%.

Ocenia się stopień poprawności językowej i stylistycznej przekładu z uwzględnieniem doboru odpowiednich strategii translatorskich.

Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się

zakładany efekt uczenia się	udział w dyskusji	prace pisemne	praca zaliczeniowa (tłumaczenie)
	Wiedza		
K_W05	x	x	x
K_W12	x	x	x
	Umiejętności		
K_U09	x	x	x
K_U10	x	x	x
	Kompetencje społeczne		
K_K02	x	x	x
K_K06	x	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór przedmiotu.

B. Wymagania wstępne

Zaawansowana znajomość języka rosyjskiego, wiedza z zakresu teorii przekładu, umiejętność organizowania pracy i posługiwania się niezbędnymi w pracy tłumacza narzędziami, znajomość problemów terminologii specjalistycznej, chyba że w szczególnych przypadkach prowadzący postanowi inaczej.

Cele kształcenia

Celem zajęć jest zapoznanie studentów z organizacją tekstu naukowego i podstawowymi kategoriami tekstowymi w aspekcie translatorycznym. Studenci zgłębią znajomość naukowej odmiany języka rosyjskiego, nauczą się poprawnie interpretować i tłumaczyć złożone semantycznie teksty naukowe.

Treści programowe

Rosyjski i polski dyskurs naukowy: gramatyka, leksyka, składnia. Semantyczna struktura tekstu naukowego przez pryzmat podstawowych modeli zdaniowych. Zdania i czasowniki relacyjne: klasyfikacji, identyfikacji, relacji przyczynowo-skutkowych, związków asocjacyjnych itd. Zdania i czasowniki egzystencjalne: transformacje i przekład. Kategoria autora w tekście naukowym: dictum i modus. Główne typy konstrukcji modusowych i ich przekład. Kompresja w tekście naukowym: realizacja i konfrontacje polsko-rosyjskie. Interpretacja i przekład specyficznych konstrukcji składniowych. Przekład nazw własnych w tekście naukowym. Przekład materiału ilustrującego. Cytaty i odsyłacze w przekładzie naukowym.

Wykaz literatury

Literatura wykorzystywana do przygotowania zajęć:

Алексеева И.С., Введение в переводоведение, Санкт-Петербург 2004.
Кананович Т., Научный текст в сопоставительном аспекте. Модели предложения и текстовая категория персональности / имперсональности, Gdańsk 2022.
Кожина М.Н., Стилистика русского языка, Москва 1983.
Синявская-Суйковска Т., Особенности перевода научных текстов (лингвистика) с русского языка на польский на занятиях по переводу специальных текстов, [w:] Nauczanie języka rosyjskiego studentów filologii rosyjskiej, pod red. H. Rycyk-Sztajdel, S. Szszkowej. Cz.2, Lublin 2010, s. 171-183.
Синявская-Суйковска Т., Виды рисков при переводе специальных текстов: русско-польское и польско-русское направление, [w:] Problemy Rečevoj Kommunikacii. - 2014, vyp. 14, s. 92-102.
Синявская-Суйковска Т., О сопоставительном изучении текстов. Текстовая категория ин-персональности (на материале русского и польского языков), [w:] Area Slavica, 1 / red. Irena Bogoczová, Zdeňka Nedomová, Ostrava : Ostravská univerzita : Filozofická fakulta, 2016. S. 107-117.
Чернявская В.Е., Интерпретация научного текста, Москва 2010.
Kananowicz T., Modus w tekście naukowym, (w:) Polszczyzna wczoraj i dziś / Ginter Joanna, Pstyga Alicja, Warda-Radys Lucyna (red.), 2020, Gdańsk ; Sopot, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, s.259-272.
Kananowicz T., Структурно-семантические типы предложений в научном тексте (на материале текстов гуманитарной направленности), (w:) Язык и метод: русский язык в лингвитических исследованиях XXI века: синтаксис текста, текст в синтакстисе: лингвистический анализ в бермудском треугольнике: комбинаторика - семантика - прагматика / Шумска Дорота, Озга Кшиштоф (red.), Язык и метод, 2019, nr 6, Kraków, Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, s.209-218.
Kananowicz T., Rama modusowa tekstu naukowego. Propozycja metodologii opisu (na materiale tekstów z obszaru humanistyki), Język Polski, 2020, vol. 100, nr 4, s.84-101. DOI:10.31286/JP.100.4.6.
Kananowicz T., Категория безличности в лингвистических исследованиях: парадигмы интерпретации, Roczniki Humanistyczne, 2020, vol. 68, nr 7, s.145-158. DOI:10.18290/rh20687-10.
Kananowicz T., Субъектная структура научного текста, Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej, 2018, vol. 53, s.115-132 . DOI:10.11649/sfps.2018.009.

Kozłowska Z., O przekładzie tekstu naukowego (na materiale tekstów językoznawczych), Warszawa 2007.
Siniawska-Sujkowska T., Gramatyczna stylistyka porównawcza jako podstawa metodologiczna w nauczaniu przekładu tekstów specjalistycznych, Roczniki Humanistyczne, tom LXIII, zeszyt 10 2015, s. 121-134.
Siniawska-Sujkowska T., Teoria przekładu specjalistycznego w ZSRR i Rosji na tle ogólnej teorii przekładu, [w:] Między Oryginałem a Przekładem. - 2016, R. 22, nr 2, s. 41-55.
Siniawska-Sujkowska T., Polszczyzna w przekładzie rosyjskiego tekstu naukowego: studium przypadku. Implikacje dla teorii przekładu specjalistycznego, [w:] Słowo z perspektywy językoznawcy i tłumacza, t. 5, Polszczyzna w tekstach przekładu / red. nauk. Alicja Pstyga, Małgorzata Milewska-Stawiany, Gdańsk : Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, 2016. S. 97-106.
Szczęsny A., Kozłowska Z., Tłumaczenie pisemne na język polski. Kompendium, Warszawa 2018.
Pieńkos J., Przekład i tłumacz we współczesnym świecie. Aspekty lingwistyczne i pozalingwistyczne, Warszawa 1993.

Kierunkowe efekty uczenia się	Wiedza
K_W05, K_W12 K_U09, K_U10 K_K02, K_K06	K_W05; K_W12 Student: • ma uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu przekładu naukowego, jego specyfiki, problemów translatorycznych i strategii przekładu naukowego (K_W05); • ma pogłębioną wiedzę na temat naukowej odmiany języka rosyjskiego, struktury i organizacji tekstu naukowego, jego kategorii tekstowych (K_W12).
	Umiejętności
	K_U09; K_U10 Student: • potrafi przeprowadzać analizę przedtranslatoryczną i tłumaczyć z języka polskiego na język rosyjski i z języka rosyjskiego na język polski teksty naukowe o różnej tematyce i różnym poziomie trudności (K_U09); • posiada pogłębioną umiejętność tworzenia tekstów naukowych o zaawansowanym poziomie trudności w języku polskim i rosyjskim (K_U10).
	Kompetencje społeczne (postawy)
	K_K02; K_K06 Student: • ma świadomość swoich umiejętności językowych i translatorskich, rozumie potrzebę ich poszerzania w celu pracy w zawodzie tłumacza pisemnego (K_K02); • potrafi przeprowadzać analizę i interpretację różnych typów tekstów naukowych w celu określenia ich znaczeń i oddziaływania społecznego (K_K06).

Kontakt

tatiana.kananowicz@ug.edu.pl